

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERING

GRAAD 1

AFRIKAANS HUISTAAL

STEL 2: 2012 MODELVRAE

RIGLYNE BY DIE GEBRUIK VAN JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERINGSVOORBEELDE (ANA)

1. Algemene oorsig

Die Jaarlikse Nasionale Assessering (ANA) is 'n summatiewe assessering van die verwagte kennis en vaardighede wat leerders aan die einde van graad 1 tot 6 en graad 9 moes ontwikkel het. As hulpmiddel vir die skoolgebaseerde assessering en om te verseker dat leerders die nodige selfvertroue ontwikkel om suksesvol deel te neem aan eksterne assessering, het opvoedkundige panele en vakspecialiste voorbeeldvraestelle vir Taal- en Wiskunde-onderrig saamgestel. Die voorbeeldvraestelle is op die kurrikulum gebaseer en strek oor die eerste drie kwartale van die skooljaar. Daar is ook 'n volledige Jaarlikse Nasionale Assesseringsmodeltoets (ANA). Die voorbeeldvraestelle, insluitend die modeltoets, is slegs aanvullend tot die skoolgebaseerde assessering wat leerders deurgaans moet voltooi en vervang nie die skoolgebaseerde assessering nie.

2. Die struktuur van voorbeeldvraestelvrae

Die voorbeeldvraestelle is ontwerp om verskillende tegnieke of style te illustreer om dieselfde vaardighede en/of kennis te assesser. Sommige van die inhoudkennis of 'n vaardigheid kan byvoorbeeld geassesseer word deur 'n meervoudigekeuse-vraag (waar leerders die beste antwoord uit die gegewe opsies kies) of 'n stelling (wat van die leerder vereis om 'n kort antwoord of 'n paragraaf te skryf) of ander soorte vrae (wat leerders vra om gegewe woorde/stellings met lyne te verbind, om gegewe sinne of patrone te voltooi, om hulle antwoorde met tekeninge of sketse te toon, ens.). Indien onderwysers en leerders dus 'n aantal voorbeeldvraestelvrae kry wat verskillend gestruktureer is, maar dieselfde ding vra, moet hulle verstaan dat dit opsetlik is en leerders moet op al die voorbeeldvraestelvrae reageer. Blootstelling aan 'n groot verskeidenheid vraagstellingstegnieke of -style gee leerders die nodige selfvertroue om toetse te konfronteer.

3. Verband met ander leer- en onderrigbronnemateriaal

Sommige teksgedeeltes en vrae word doelbewus vir integrering met die graadverwante werkboeke verbind. Die voorbeeldvraestelle voldoen ook aan die vereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring (NKV) vir graad R tot 12, die bepalinge van die Nasionale Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklarings (NKABV) vir die onderskeie grade en die Nasionale Protokol vir Assessering. Saam vorm hierdie dokumente, sowel as ander dokumente wat deur die skool voorsien kan word, 'n ryk bron van bronnemateriaal wat onderwysers in staat stel om lesse te beplan en om formele assessering uit te voer (assessering van leer).

4. Hoe om die voorbeeldvraestelle te gebruik

Alhoewel die voorbeeldvraestelle vir die verskillende grade en vakke as 'n omvattende stel saamgestel is, beteken dit nie dat die onderwyser die hele stel net so aan die leerders moet gee om binne een sessie af te handel nie. Die onderwyser moet toepaslike voorbeeldvrae kies wat deel vorm van die beplande les. Kies sorgvuldig die afsonderlike voorbeeldvrae van die betrokke les of 'n hanteerbare hoeveelheid vrae en gebruik dit tydens die verskillende stadiums van die onderrig- en leerproses soos volg:

- 4.1 Aan die begin van 'n les as 'n diagnostiese toets om leerders se sterk en swak punte vas te stel. Die **diagnose** moet lei tot onmiddellike **terugvoer** aan leerders en **geskikte lesse** moet ontwikkel word om aandag te gee aan die geïdentifiseerde swak punte en om die sterk punte uit te bou. Die diagnostiese toets kan as tuiswerk gegee word om nie onderrigtyd te verloor nie.

- 4.2 Gedurende die les as 'n kort informatiewe toets om te assesser of leerders die veronderstelde kennis en vaardighede ontwikkel soos wat die les ontwikkel en verloop en om seker te maak dat geen leerder agter raak nie.
- 4.3 By die voltooiing van 'n les of reeks lesse as 'n summatiewe toets om te assesser of leerders voldoende begrip het en of hulle die kennis en vaardighede in die voltooide les(se) kan toepas. Spoedige terugvoer aan leerders is noodsaaklik, sodat die onderwyser kan vasstel of daar dele van die les(se) is wat weer behandel moet word om spesifieke kennis en vaardighede vas te lê.
- 4.4 Om by alle fases leerders aan verskillende tegnieke van assessering of vraagstelling bloot te stel, bv. hoe om meervoudigekeuse-vrae (MK) te beantwoord, oop vrae of vryeresponsvrae, kortvrae, ens.

Waar diagnostiese en formatiewe toetse korter in terme van die aantal vrae kan wees, sal die summatiewe toets heelwat meer vrae insluit om 'n volwaardige toets te wees, afhangend van die hoeveelheid werk wat reeds teen 'n sekere tyd behandel is. Dit is egter belangrik om seker te maak dat leerders uiteindelik genoeg oefening kry in 'n volwaardige toets, soortgelyk aan dié van die Jaarlikse Nasionale Asseseringsmodeltoets.

5. Memorandum of riglyne vir antwoorde

'n Tipiese voorbeeld van die verwagte respons (memorandum) word by elke voorbeeldtoets en Jaarlikse Nasionale Asseseringsmodeltoets-antwoorde gegee. Onderwysers moet in gedagte hou dat die memorandum geensins rigied is nie. Die memorandum gee slegs breë riglyne ten opsigte van verwagte response en onderwysers moet aanvaarbare moontlikhede ondersoek en ander aanvaarbare response van die leerders aanvaar.

6. Kurrikulumdekking

Dit is van kardinale belang dat die kurrikulum in elke klas ten volle behandel moet word. Die voorbeeldvraestelle vir elke graad en vak verteenwoordig nie die kurrikulum in sy geheel nie. Dit is slegs 'n **voorbeeld** van belangrike kennis en vaardighede en slegs van toepassing op die werk wat in die eerste drie kwartale van die skooljaar behandel word. Die tempo waarteen die werk in sekere kwartale behandel moet word, is vervat in die betrokke Nasionale Kurrikulum- en Asseseringsbeleidsverklarings (NKABV).

7. Gevolgtrekking

Die doelwit van die Departement is om die vlak en kwaliteit van leerderprestasie in die kritiese grondslagvaardighede van gesyferdheid en geletterdheid te verbeter. Die Jaarlikse Nasionale Asseseringsmodeltoets is een instrument wat die Departement gebruik om vas te stel of leerderprestasie verbeter, dieselfde bly of verswak. Daar word van distrikte en skole verwag om onderwysers te ondersteun en om die nodige hulpmiddels daar te stel om die effektiwiteit van onderrig en leer in skole te verbeter. Deur van die Jaarlikse Nasionale Asseseringsmodeltoetse gebruik te maak as deel van die onderwyshulpmiddels, sal onderwysers leerders help om vertrouwd te raak met verskillende vorms en tegnieke van assessering. Indien die voorbeeldvraestelle behoorlik aangewend word, sal dit help dat leerders die toepaslike kennis en vaardighede bekom om effektief te leer en om beter te vaar in toekomstige Jaarlikse Nasionale Asseseringstoetse.

Kyk na die prentjie. Maak dan 'n kruisie (X) langs die regte antwoord.

Papa help vir Sam.

1.1 Papa en Sam ...

- A. speel
- B. sit
- C. lees
- D. slaap

1.2 **Vul die ontbrekende woorde in.**

Papa Sam.

1.3 **Omkring die regte antwoord.**

Pappa en Sam slaap/staan.

1.4 **Onderstreep Ja of Nee.**

Hulle sit by die tafel. Ja/Nee

1.5 **Waar is Papa en Sam?**

.....
.....

2. **Kyk na die prentjie. Onderstreep die regte antwoord.**

Sam sit. Ben sit.

2.1 **Wie sit?**

- A Papa en Sam
- B Ben en Sam
- C Ben en Papa
- D Sam en Papa

2.2 **Kyk na die sin hieronder. Vul die ontbrekende woord in.**

..... is gelukkig.

2.3 **Maak 'n kruisie (X) in die regte raampie.**

Sam lees.	
Sam sit.	

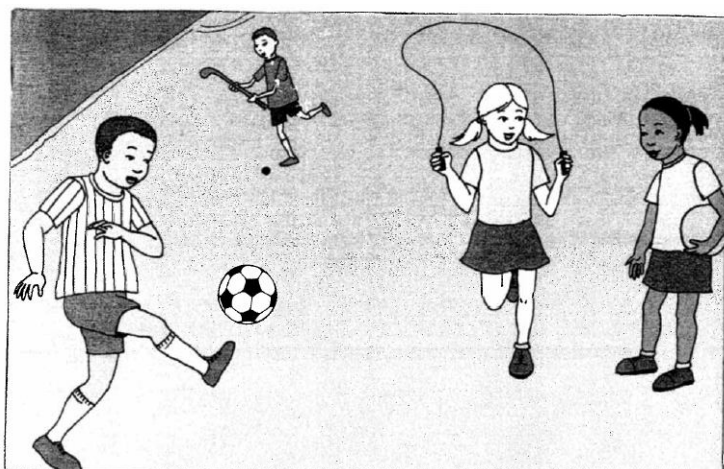
2.4 **Omkring Ja of Nee.**

Sam het 'n kortbroek aan. Ja/Nee

2.5 Waar sit Sam graag?

Sam sit graag

3. **Kyk na die prentjie en lees die storie.**

Sam het 'n bal, Hy skop dit. Sam kan
hardloop, Hy hou daarvan om te hardloop
en die bal te skop.

3.1 **Onderstreep die regte woord.**

Sam het 'n ...

- A pen.
- B bus.
- C bal.
- D boek.

3.2 **Vul die ontbrekende woord in.**

Samdie bal.

3.3 **Vul Ja of Nee langs die vraag in.**

Hou Sam daarvan om die bal te skop?

3.4 **Hoekom hou Sam daarvan om die bal te skop?**

Hy hou daarvan om die bal te skop omdat

.....

3.5 **Waar het Sam die bal geskop?**

.....

4.1 **Onderstreep die regte antwoord om die sin te voltooi.**

Sam speel graag ...

A hokkie.

B touspring.

C netbal.

D sokker.

4.2 **Omkring die regte antwoord om die sin te voltooi.**

Die kinders hou van speel/sit.

4.3 **Vul die ontbrekende woord in om die sin te voltooi.**

Die is rond.

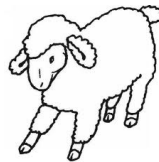
4.4 Wat doen Ann met die springtou?

Ann

4.5 **Verbind die begin van die sin met die korrekte woorde aan die einde.**

Sam hardloop	
	en sit.
	en skop die bal.

5.1 **Omkring die een wat nie pas nie.**

5.2 **Kyk na die woorde in die lys hieronder. Maak 'n kruisie (X) oor die woord in die raampie wat by die woorde in die lys pas.**

oor

mond

neus

kat	oog	beker
-----	-----	-------

5.3 Kyk na die prente. Voltooi die lys deur een woord op die lyn te skryf.

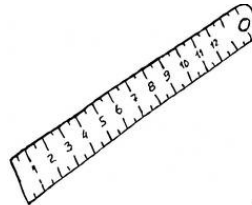

Ek sien vir

mamma

baba en.....

5.4 Kyk na die prente. Maak 'n kruisie (X) oor 3 dinge wat jy in die klas gebruik.

5.5 Maak 'n lys van drie dinge wat jy graag doen.

.....

.....

.....

6.1 **Teken 'n prent van jou eie nuus.**

Skryf 'n sin of woorde om te sê wat in jou tekening gebeur.

.....

6.2 **Luister na die storie. Jou onderwyser sal dit vir jou lees.**

Vandag is dit Anna se verjaarsdag, Ons almal sing en dans. Anna blaas die kersies dood, Ons klap hande en Daar is baie om te eet.

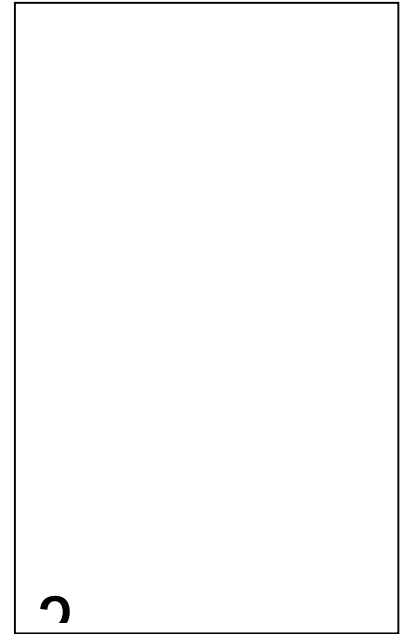
Teken 'n prent om te wys wat in die storie gebeur.

Skryf 'n sin om te sê wat in die storie gebeur.

.....

6.3 Kyk na die prentjies.

Teken 'n prentjie om te wys wat in die volgende blokkie gebeur.

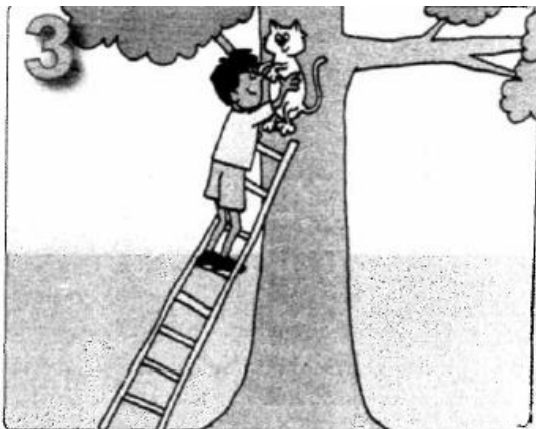
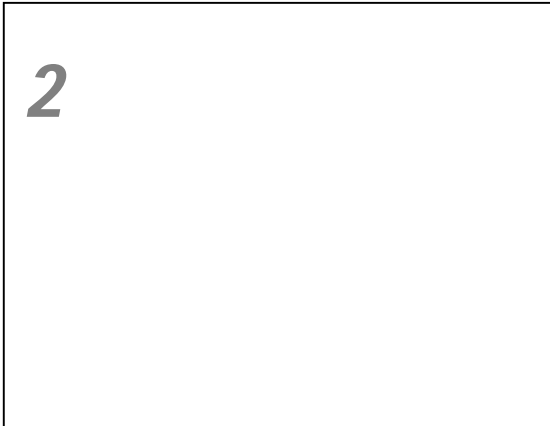
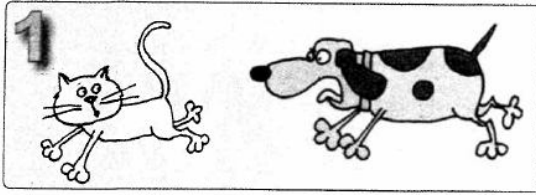
Skryf 'n sin of woorde om te sê wat in die prentjie gebeur.

.....

.....

.....

6.4 Kyk na die prentjies en maak jou eie storie.

Teken 'n prentjie in die raampie om te vertel wat in die middel van die storie gebeur.

Skryf 'n sin om sê wat in jou prentjie gebeur.

.....

7.1 **Verbind die woorde in die sinne met die regte woordkaarte.**

Maak toe die deur.

deur

Maak

toe

die

Papa is siek.

is

siek

Papa

7.2 **Kyk na die prentjie hieronder.**

Vul die ontbrekende woord in om die sin te voltooi.

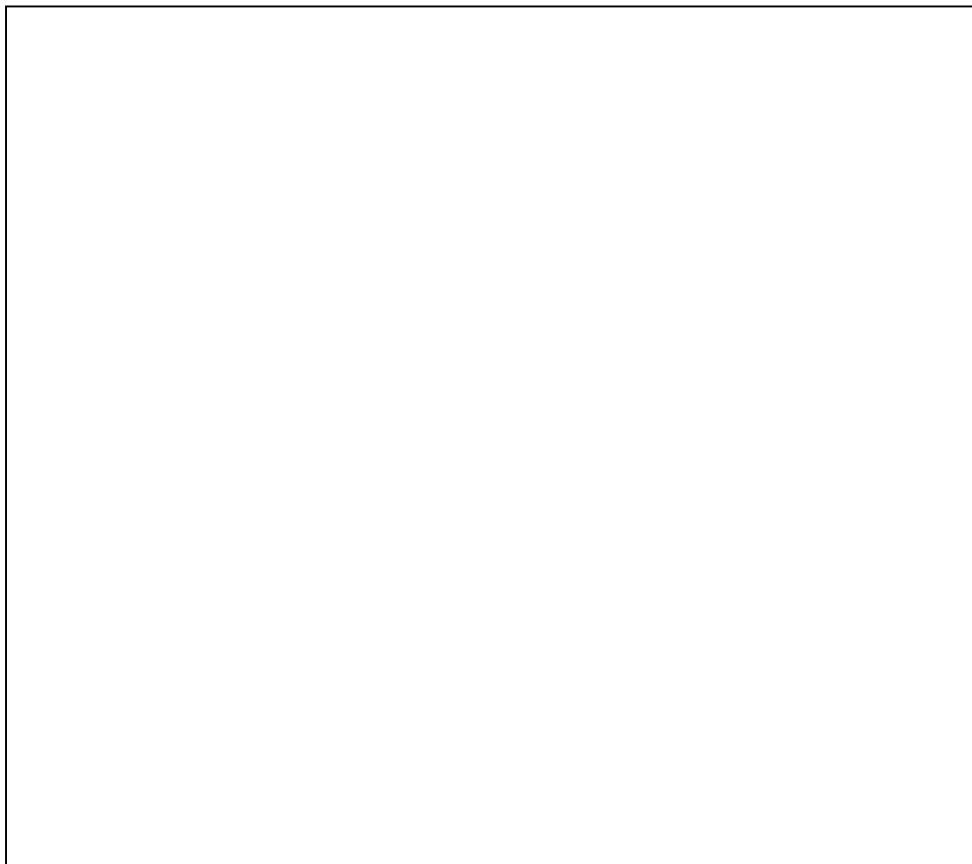
Ben is my

7.3 **Gebruik die volgende woorde om 'n sin te maak.**

nat is warm en Sam

.....
.....

7.4 **Teken 'n prent oor jou eie nuus.**

Skryf 'n sin om te vertel wat in jou prent gebeur.

.....
.....

7.5 Kyk na die prentjie hieronder.

Skryf 'n sin om te verduidelik wat in die prentjie gebeur.

.....

.....

8.1 Vul die ontbrekende klanke van die prente in.

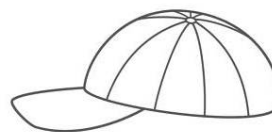

.....US

h.....nd

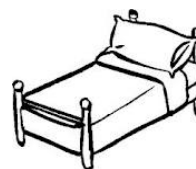
8.2 **Verbind die prentjies met die regte woorde.**

pet

koppie

8.3 **Skryf woorde onder die prentjies neer.**

.....

.....

8.4 **Vul die ontbrekende woorde in.**

Dit is 'n

.....

Ek sien 'n

.....

9.1 Vul die ontbrekende letters in.

..... ardloop

spr ng

9.2 Verbind die woorde en prente met mekaar.

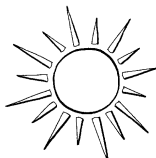
mat

beker

9.3 Skryf die name van die prente.

.....

.....

9.4 Kies woorde uit die raampie om die sinne te voltooi.

pop	kar
-----	-----

Anna wil 'n hê.

Bongi wil 'n..... hê.

